

Érettségi változások: IDEGEN NYELV

A közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május–júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei

A tanulók számára felmenő rendszerben, 2024-től kezdődően új, változó vizsgakövetelmények lépnek érvénybe. **Érettségi változások** című rovatunkban tantárgyanként vizsgáljuk meg a kötelező vizsgatárgyak bizonyos változási szisztémáit, a jövőben érvényes strukturális ismereti eljárásait. E havi lapszámunkban az élő idegen nyelveket vizsgáljuk meg.

Szöveg: Karkó Ádám

2020-ban a *Nemzeti alaptanterv* és *Kerettantervek* bevezetését követően elkészültek a hozzájuk illeszkedő részletes érettségi vizsgakövetelmények is. A követelmények alapján először a 2023/2024-es tanévben, a május–júniusi érettségik alkalmával adnak számot tudásukról a vizsgázók.

A megújuló érettségi vizsgakövetelmények – általánosan interpretálva, az összes érettségire vetítve – korszerű értékelési módszereket határoznak meg, amelyekkel az eddiginél szélesebb teret adnak a diákok önálló problémamegoldásának és kreativitásának. Továbbra is megmaradt az érettségi vizsga kétszintű rendszere, amelyben a kötelező vizsgatárgyak sem változtak meg, így az idegen nyelv is a kötelező érettségi vizsgák csütörtöki vagy pénteki, más idegen nyelvből nem állandósult időpont napjára esik majd.

A nyelvi készségek elsajátítása

A 2017-től érvényes vizsgakövetelmények részletes leírásában a kompetenciákon érthettük eddig közép- és emelt szinten egyaránt az *Olvasott szöveg értése*, *Nyelvhelyesség*, *Hallott szöveg értése*, *Íráskészség*, *Beszédkész-ség*. A 2024-től életbe lépő követelményrendszerben a kompetenciák felépítésükben nem változtak.

Az alábbi témakörök maradtak meg az új követelményrendszerben, sorrendjükben változás nem történt:

- Személyes vonatkozások, család
- Ember és társadalom (= középszinten a *Női és férfi szerepek*; *Vásárlás, szolgáltatások (posta)* című témakörök, emelt szinten az *Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése*, valamint a *Társadalmi viselkedésformák témakörök kerültek ki a követelményrendszerből*)
- Környezetünk
- Az iskola
- A munka világa
- Életmód

- Szabadidő, művelődés, szórakozás
- Utazás, turizmus (= emelt szinten az új követelményrendszerben megjelent a *Célnyelvi ország néhány főbb látnivalója* című témakör)
- Tudomány és technika
- Ember és társadalom

Kommunikációs helyzetek és szándékok

A 2024-től deklarált követelmények szóbeli és írásbeli lajstroma egyetlen módosítással jelent meg:

Kommunikációs helyzetek (változások)	
Helyzet	Szerep
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég, családtag

A *kommunikációs szándékok listája* társalgási paraméterekben nem történt változtatás.

Nyelvtani szerkezetek és szókinccs

A *Nyelvtani szerkezetek és szókinccs*ben az alábbi témakörök maradtak meg az új követelményrendszerben, abban változás nem történt, sem sorrendjükben, sem metodikában:

- Nyelvtani szerkezetek
- Szókinccs

A 2024-es vizsgaleírásban olvasható a szókinccsel kapcsolatos tudnivaló: „A vizsga szókinccsének alapjául a mindenkori mai köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.”

Vizsgaleírás

A vizsga időbeli és szóbeli eloszlása a különböző nehézségi szinteken az alábbiak alapján történik az új követelményrendszer szerint:

Középszint		Emelt szint				
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga I.	Írásbeli vizsga II.	Írásbeli vizsga III.	Írásbeli vizsga IV.	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	70 perc	50 perc	30 perc	90 perc	20 perc
117 pont	33 pont	30 pont	30 pont	30 pont	30 pont	30 pont

A vizsgán az alábbi segédeszközök használhatók:

Középszint		Emelt szint					
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga I.	Írásbeli vizsga II.	Írásbeli vizsga III.	Írásbeli vizsga IV.	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	nyomtatott szótár csak a IV. feladatlaphoz (Íráskészség)	NINCS	NINCS	NINCS	NINCS	nyomtatott szótár	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	hanganyag lejátszására alkalmas eszköz a III. feladatlaphoz (Hallott szöveg értése)	NINCS	NINCS	NINCS	hanganyag lejátszására alkalmas eszköz	NINCS	NINCS

Az írásbeli vizsga közép- és emelt szinten az alábbiak szerint értékelendő:

- Az írásbeli vizsgarész egyes vizsgarész-összetevőinek értékelése egymástól független.
- Az írásbeli vizsgarész minden vizsgarész-összetevőjében csak a célzottan mért készséget értékeljük.
- A vizsgázónak az írásbeli és a szóbeli vizsgarészben külön-külön teljesítenie kell az elérhető pontszámnak legalább a 12%-át.
- Az írásbeli és a szóbeli vizsgarészek elbírálása központilag kidolgozott javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.
- Az Olvasott szöveg értése, a Hallott szöveg értése és a Nyelvhelyesség vizsgarész-összetevők javítási-értékelési útmutatói tartalmaznak a lehetséges elfogadható válaszokat.
- Az Íráskészség vizsgarész-összetevő és a Beszédkészség vizsgarész értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák alapján történik.
- Az írásbeli vizsgarész-összetevőkben, illetve a szóbeli vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.

Az Olvasott szöveg értése, Nyelvhelyesség, Íráskészség vizsgarész-összetevőkben a megadott szószám helyett egyes nyelvekben – többek között az arab, a kínai,

a japán és a héber esetében a használt eltérő írásjegyek miatt – nyelvspecifikusan a karakterszám értendő.

A szóbeli vizsga közép- és emelt szinten az alábbiak szerint értékelendő:

- Az értékelés központilag kidolgozott analitikus skála alapján történik, amely tartalmazza az értékelési szempontok részletes leírását is.
- A feladatok értékelése egymástól független.

Az élő idegen nyelvekre vonatkozóan strukturális változtatás nem történt.

Részletek:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

Részletes érettségi vizsgakövetelmények a 2012-es Nat alapján:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2017/elo_idegen_nyelv_vk.pdf

Részletes érettségi vizsgakövetelmények a 2020-as Nat alapján:

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/elo_id_nyelv_2024_e.pdf